Reel sosyalizmin 1989-1991'de çözülerek tarihe karışmasıyla ilgili değerlendirmeleri ulaşabildiğim kadarıyla okuyorum. Bazılarının bütün sorumluluğu Kruşçef'e yüklediğini ve değişik bir şey de söylemeyeceklerini bildiğim için onları okumuyorum. Bunun dışındakileri izlemeye çalışıyorum ama geçen yıllarda olduğu gibi şimdi de boşuna çaba harcadığımı görüyorum. Aradan 26-28 yıl geçmiş ama hala yasak savar kabilinden değerlendirmeler yapılıyor. Bir şey söylemek zorundalar ve içeriği olmayan şeyler söyleyerek günü kurtardıklarını düşünüyorlar.

Kişi ve örgüt adı vermeyeyim, Ekim devriminin değerlendirilmesiyle ilgili toplantılarda konuşulanları internetten izleyenler ya da böyle toplantılara katılanlar bilirler. Zaten önemli olan da isimler değil hemen herkeste aynı olan zihniyettir. Ya kolay bir açıklama bulmak ya da durumu geçiştirmek söz konusudur.

Birisi diyor ki, "Ekim devriminin tartışılması gerekir".

Müthiş bir belirleme! Komünistsiniz, marksist-leninistsiniz, aradan çeyrek yüzyıl geçti, hala tartışamadınız mı?

Bir başkası SSCB'yi dünya devriminden vazgeçmekle eleştiriyor ve çözülmesini de buna bağlıyor.

Bu tespit hangi olaylarla doğrulanıyor acaba?

Tersini iddia edeceğim: SSCB devrimi başka ülkelere yaymak için her fırsatı kullanmaya çalıştı ve bazılarını da iyi değerlendirdi. Arada hataları olabilir ama emperyalizmi kuşatmak ve devrimi yaymak için büyük çaba gösterdi.

Örnekleri sıralarsam:

İkinci Dünya Savaşı sırasında Kızıl Ordu sosyalist bir devrim için gerekli koşulların bulunmadığı ülkelere bile bu devrimi taşıdı. Sadece Yugoslavya kendi iç dinamiğiyle kendisini faşizmden kurtaracaktı. Bulgaristan'da da belirli bir mücadele vardı ama diğer ülkelerde gerekli kitle örgütlenmesi ve doğal olarak faşizme karşı mücadele yok denilemese bile zayıftı. Kızıl Ordu Bulgaristan, Romanya, Polonya, Çekoslovakya ve Doğu Almanya'yı faşizmden kurtarırken bu ülkelere sosyalist iktidarı da taşıdı.

Güney Vietnam'ın ABD ile savaşı kazanmasında ve bu ülkedeki sosyalist devrimde SSCB'nin büyük katkısı bulunuyor.

Küba'da devrim SSCB'nin aktif desteği olmasa yaşayamazdı.

SSCB, Küba'nın Angola'daki devrimi asker göndererek desteklemesini de onayladı.

Aynı SSCB Filistin hareketine büyük destek verdi.

SSCB'nin İsrail'e karşı Mısır'daki Nasır rejimine verdiği destek de hatırlanmalıdır.

SSCB bırakın sosyalist devrimleri emperyalizme karşı şu veya bu oranda ilerici tavır alan yönetimleri bile destekledi.

Afganistan'ı işgal ederek hata yaptı. Ülke yarı feodal ve oldukça gerici bir yapıya sahipti. Toprak ve eğitim reformu yapıldı, tefecilik yasaklandı, kadınlar özgürleştirildi ama Afganistan Demokratik Halk Partisi ve Kızıl Ordunun etkinliği büyük yerleşim birimlerinin dışına çıkmadı.

SSCB devrimi yaymak için hiçbir fırsatı kaçırmadı, arada hataları olabilir ama genel çizgisi

böyleydi.

“Sosyalizmi tek ülkede kurmaya yönelerek hata yaptı” belirlemesi temelsizdir.

Bir kere SSCB “tek ülke” değildir, adı tek ülkedir ama dünyanın altıda birini kaplayan ve çok sayıda ülkeden oluşan birleşik bir ülkedir. SSCB’nin dağılmasının ardından kaç ülkenin ortaya çıktığını saymayı deneyin. Aklıma hemen gelenleri sıralayayım: Rusya Federasyonu, Ukrayna, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moğolistan, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Tacikistan… Burada 11 ülke var ama liste eksiktir; gerisini siz tamamlayın.

SSCB’de sosyalizm tek ülkede değil geniş bir bölgede sosyalizmdir.

Bu konuda harcanan çabayı doğru veya yanlış bulabilirsiniz ama yapılmaya çalışılanın tek ülkeyle sınırlı kalmakla ilgisi yoktur.

Somut gibi görünen değerlendirme yapmak da yetmiyor, bunu savunabilmeniz gerekir.

Stalin 1953’te öldü ardından 1956’daki 20. Kongre ile revizyonizm iktidara geldi değerlendirmesi yaptınız mı, bunun nasıl olduğunu açıklamak zorundasınız.

Hem Stalin dönemini savun ve ardından kısa sürede revizyonizm iktidara gelsin; bu nasıl iştir? Bunun mekanizmasını açıklamak zorundasınız.

SSCB tek ülkede sosyalizmi amaçlamıyordu ve dünyanın altıda birini kaplayan geniş bir bölgede böyle bir amaç zaten olamazdı.

Marksist-Leninist veya sadece Marksist arkadaşlardan gerekçelendirerek sosyalizmin çözülerek ortadan kalkması konusunda değerlendirme yapmaları bekleniyor.

Aradan çeyrek yüzyıl geçti, 3-5 yıl geçseydi erken denilebilirdi ama durum böyle değildir.

SSCB 1950'li yıllardan 1960'ların ikinci yarısına kadar ABD ve diğer emperyalist ülkelere dünyanın her tarafında meydan okuyordu. Bütün ulusal kurtuluş savaşlarını destekledi. Sputnik'i fırlatarak uzaya ilk uydu gönderen ülke oldu, ardından ilk astronotu gönderdi. (Bunlar Kruşçev döneminde oldu)

Yaklaşık 25 yıl sonra da reel sosyalizm tarih sahnesinden çekilecekti.

Bunun nedenlerini defalarca yazılı olarak açıkladım, konuyla ilgili kitaplar yazdım.

Tartışma olmadı zaten olmasını da beklemiyordum.

Reel sosyalist ülkelerde burjuvazinin komünist partisinden doğmasını kendince açıklayabilen tek görüş, "20. Kongre'de revizyonizm iktidara geldi" saptamasını yapar. Bunun da temelsizliğini ve aslında hiçbir şey açıklamadığını göstermek zor değildir.

Somut nedenleri ortaya koyan ve bu nedenlerin işleyiş mekanizmalarını anlatan görüşleri galiba boşuna bekliyoruz!

Bu sorudan kaçış bulunmuyor, sizi daima kovalayacaktır…